

LESZ-E GÁZ KARCFALVÁN?

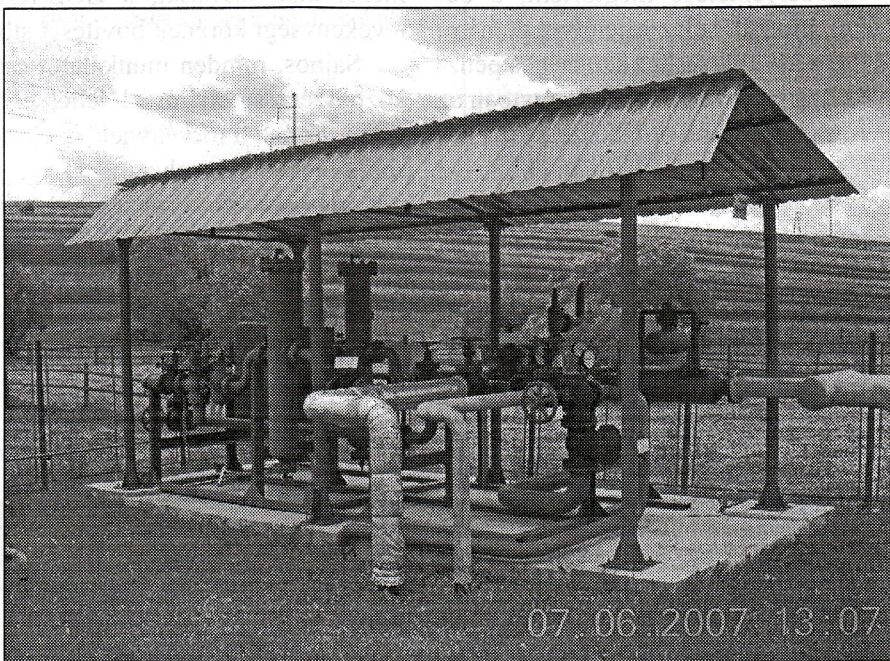
Ezt a kérdést tette volna fel június 5-én az illetékeseknek több karcfalvi és jenőfalvi lakos, akik érdekelve vannak, hogy lakásukban végre kigyúljon a gázláng.

Sajnos ezen a meghirdetett találkozón alig volt 20 ember abból a 365 családból, akik kisebb-nagyobb mértékben hozzájárultak a közel 3 km hosszú fővezeték költségeihez.

Hogy miért vajúdik a gázvezeték munkálatainak folytatása ilyen hosszú ideig, azt már többször említettük lapunkban. Ezúttal azonban konkrét tájékoztatást kaptak a jelenlévők az adott helyzettel kapcsolatban, mert a megbeszélésen jelen volt Bagdi Csaba és György István, az OLAJTERV magyarországi részvénytársaság képviselői és a helyi polgármester, valamint a Nagyboldogasszony Egyesület elnöke. Hiányoztak azonban a helyi tanácsosok, de mentségükre szolgáljon, hogy előzőleg már rábólintottak a fővezeték eladására. De miről is van szó?

Ahhoz, hogy a munkálatok tovább folytatódjanak, az eddig lefektetett csővezeték szerződés alapján tulajdonba kell adni a Hargita-Gáz Részvénytársaságnak. Ekkor jön a képbe a magyar részvénytársaság, amely egyeztetve a román részvénytársasággal és az OTP bankkal, a megfelelő formák intézése után aránylag rövid időn belül folytatja a fővezeték és az utcákban a mellékvezetékek kiépítését.

Ami a helyi gazdákat érdekli, tudni kell, hogy az eddig kifizetett, vagy az ezután kifizetendő összeg a

A gázelosztó állomás Csíkszentdomokos határában

román részvénytársaságot illeti, vagyis az ügynevezett bekötési díjat képezi. Ezért az összegért a kapuig viszik a vezetékét, ahová a nyomákszabályzót és a mérőórát is felszerelik. Az is ide tartozik, hogy minden külső vezeték a Hargita-Gáz részvénytársaság tulajdonát képezi. A későbbiekben a telken belül mindenki egyénileg tervezeti és végezteti el a gázvezetést, de nincs kizárva a csoportos megrendelés lehetősége sem. Mindezt természetesen csak megfelelő szakmai engedéllyel rendelkezők végezhetik.

Ennyit röviden mindarról, ami a megbeszélés tárgyát képezte ezen a találkozón. Térjünk azonban vissza az annyit emlegetett pénzbeli hozzájáruláshoz.

A két faluból ez idáig 365 gazdaság, 21 cég és 10 közintézmény

igényelte a gáz bekötését. A körülbelül meghatározott 10 millió régi lej részletekben való kifizetése elég aránytalanul történt. 64-en például csak az első egy-két részletet fizették mostanig, 89-en 500 ezer és 3 millió régi lej között járultak hozzá a költségekhez, 62 gazda 3-7 millió lej között fizetett, 150-en pedig 7-12 millió lejt adtak a csővezetékek megvásárlására és a munkálatok kifizetésére. A két falu közül a karcfalviak járnak az élen, s közülük is inkább a nyugdíjasok és más kisebb jövedelműek fizették a részletet.

A fentiek alapján most már mindenki maga döntheti el, hogy mikor kezdi el, vagy folytassa-e eddigi hozzájárulását. Egy bizonyos: aki igen keveset fizetett és nem növeli az összeget, nem számíthat a vezeték bekötésére.

MOZGALMAS AZ ÉLET KÖZSÉGÜNKBEN

Az utóbbi időben elég gyakran ülnek össze a helyi tanács tagjai, hogy megvitassák és jóváhagyják azokat a munkálatokat, amelyeket a község területén kell elvégezni.

Amint arról a polgármesteri hivatalnál tájékoztattak, az annyit emlegetett szennyvízcsatorna építkezési engedélyeztetése megtörtént, a derítő állomás helye kijelölve, de hátra van a kivitelezéshez szükséges pénzösszeg megszerzése. Folyamatban az Alsó vasút utca közbeszerzési eljárása, ahol lehetőleg még ebben az évben 200.000 lej értékben végeznek feljavítási munkálatokat. Valószínű, hogy időnként itt útlezárás is történik, amit megértéssel kell fogadjanak az ott lakók.

A műjépgálya befedését árverés útján a csíkszeredai Benzot-Har cég nyerte meg, így bármelyik pillanat-

ban hozzáfoghatnak a tetőszerkezet felépítéséhez.

Még röviden említjük meg a Székaszónál történő partvédelmi munkálatok folytatását, a jenőfalvi kultúrotthon környékének rendezését, szebbé tételét, a karcfalvi tornateremnek szánt épület felújítását, a mezei utak javítását, a GOS-KAR tevékenységi körének bővítését stb.

Sajnos, minden munkálatot csak közbeszerzési eljárással lehet elvégezni. Ennek a törvénynek az előírásai igencsak megnehezítik az előljárók munkáját, mert sok a bürokrácia, a papírtologatás, a különböző szervezetek jóváhagyása, stb. Így várni kell azokra, s többször előfordul, hogy emiatt késik az illető létesítmény megépítése.

N. Szilveszter

FELHÍVÁS

A Polgármesteri Hivatal ismételen felhívja a lakosság figyelmét, hogy a folyókba és patakokba szigorúan tilos a szemetet beleönteni, vagy állati tetemet beledobni.

Ismeretes, hogy a szemet gyűjtése szervezett formában történik, minden gazdagságnak díjmentesen bocsájtottuk rendelkezésére a szemetes dobozokat. Éppen ezért jogosan elvárjuk, hogy községünk területén senki ne szennyezze a folyókat. Tudomásunk van arról, hogy egyesek a sötétség leple alatt viszik a szemetet a folyóba, patakba. Gondolják, nem látják, pedig mindig akad, aki észreveszi őket.

Következnek tehát a büntetések!

A HELYI RENDŐRSÉGNÉL IS JÁRTUNK

A törvény tiltja a túlzott szesz italok árusítását és fogyasztását a köztereken, utcákon, a sportrendezvényeken, parkokban, amiért 200-1000 lej pénzbírsággal sújthatnak. Továbbá három hónaptól két évig terjedő börtönrre ítélt az, aki közterületen, vagy zárt helyiségekben (bár, kocsmák, üzlet, diszkó stb.) kést, zsebkést, vagy más vágóeszközt használ, és másoknak sebesülést okoz.

A hétfégi és lakatlan házakból való lopások megelőzése érdekében a tulajdonosok kötelesek az ajtókra, ablakokra rácsot, esetenként pedig riasztó berendezést szerelni. Ha lehetséges, ne tartsunk otthon sok pénzt, vagy nagyobb értékű javakat. Ajánlatos biztosítást kötni a házra, a nagyobb értékekre. Sajnos történtek a községben kisebb-nagyobb betörések, lopások.

A szélhámosság, tolvajok behatolásának megelőzése érdekében ajánlatos, hogy az idősek, akik egyedül laknak, ne engedjék be a házba az idegen, ismeretlen személyeket, ne adjanak pénzt kölcsön, vagy ne próbáljanak pénzt beváltani ezeknek.

Ha lehetőség van rá, köttessék be a telefont, hogy az esetleges betörés, vagy lopás esetén tudjanak telefonálni a 378008-as helyi rendőrség számára, vagy a 112-es hívószámra.

ISMERKEDJÜNK AZ EURÓPAI UNIÓVAL

(Folytatás az előző lapszámunkból)

Az Európai Unió Tanácsa

Az Európai Unió Tanácsa az Unió fő döntéshozó testülete, és a tagállamokat képviseli. Ülésein minden EU tagállamból részt vesz egy-egy miniszter, aszerint, hogy milyen téma kerül napirendre, az adott területért felelős miniszter képviseli országát kormányát az ülésen. A tanács minden minisztere felelősséggel tartozik saját parlamentjének és az adott ország polgárainak.

A Tanács az Európai Parlamenttel megosztva gyakorolja a törvényhozói hatalmat és a költségvetési jogkört. Az alapszerződésnek megfelelően a Tanács egyhangú döntéssel, egyszerű többséggel vagy minősített többséggel hozza döntéseit. Üléseit rendszerint Brüsszelben (Belgium) tartja, esetenként pedig Luxemburgban. A tanács adminisztrációs ügyeit a brüsszeli székhelyű Főtitkárság intézi.

A Tanács fő feladatai közé tartozik az európai törvények megszavazása. Sok területen az Európai Parlamenttel közösen hozza a törvényeket. Összehangolja a tagállamok gazdaságpolitikáját, nemzetközi egyezményeket hoz létre az EU és egy vagy több nemzetközi szervezet között. Az Európai Parlamenttel közösen jóváhagyja az EU költségvetését. Kialakítja az EU Közös Kül- és Biztonságpolitikáját az Európai Tanács iránymutatásai alapján oly módon, hogy az egyes EU tagállamok megtartják e téren a független irányítás jogát. Végül összehangolja a büntető ügyekben a nemzeti bíróságok és a rendőrségek közötti együttműködést.

A Európai unió tagállamai hathavonta váltják egymást az ún. soros elnöki tisztségben. Így hat hónapig az adott tagállam felelős a törvényhozási és politikai döntések előkészítéséért, a tagállamok közötti megállapodásokért.

Az Európai Tanács

Az Európai Tanács a tagállamok elnökeiből, miniszterelnökeiből, illetve az Európai Bizottság elnökéből áll. Az Európai Parla-

ment elnöke az európai Tanács minden ülésén felszólal. Az Európai Tanács elyben évente négyszer ülésezik. Elnöke az Európai Unió Tanácsa soros elnökletét ellátó tagállam elnöke vagy miniszterelnöke. Üléseiken megvitatják a legfontosabb európai problémákat, kidolgozzák az Európai Unió fő politikai irányvonalát és megoldanak olyan nehéz kérdéseket, melyekre az adott témáért felelős miniszterek nem találtak megoldást. Célja az, hogy egységként szóljon nemzetközi kérdésekben, a közös kül- és biztonságpolitika keretében.

Az Európai Bizottság

Az Európai Bizottság az EU végrehajtó szerve, a közös érdekek képviselője. Politikailag független testület, törvényeket, irányelveket és programokat javasol, s felelős a Parlament és a Tanács döntéseinek végrehajtásáért. A Bizottság tagjait a tagállamok delegálják az intézménybe, és ezeket informálisan biztosoknak hívják. Románia biztosja Leonard Orban. A biztosok a Bizottság tagjaiként az Unió egész érdekében kell cselekedniük, s nem fogadhatnak el utasításokat nemzeti kormányaiktól.

Ötévenként új Bizottságot neveznek ki, az Európai Parlament megválasztásától számított hat hónapon belül. A Bizottság politikailag a Parlamentnek felel, jelen van a Parlament minden ülésén, ahol politikáját igazolnia, magyaráznia kell. Székhelye Brüsszelben van, de vannak irodái Luxemburgban is. A Bizottság napi munkáját több ezer szakértő, fordító, tolmács és titkár végzi, de számos külképviseletet is működtet a tagországokban, vagy az Unión kívül.

Az Európai Bizottság feladatai közé tartozik az uniós jogszabályalkotás javaslatának elindítása, felügyeli és végrehajtja az EU politikáit és a költségvetést, örökdió az európai jog betartása felett az Európai Bizottsággal együtt és nemzetközi szinten képviseli az Európai Uniót a más országokkal való tárgyalások során.

Összeállította N. Sz.

Forrás: Európai Információs Központ

SPORT

Hoki

A karcfalvi Mártonffy György Általános Iskola V-12-es csapata Nagy János testnevelő tanár vezetésével „Misi”- kupával díjazott jégkorongtornán vett részt Miskolcon, március végén. Körbeverés történt, és a karcfalviak nyerték a tornát.

A mérkőzések legjobb hátvédjének a karcfalvi Bálint Istvánt választották.

Szintén a karcfalvi iskola Gábor János és Nagy János testnevelő tanárok által felkészített csapata részt vett április 21-22-én a V-10-es korosztály számára kiírt, „Misi” – kupával díjazott nemzetközi gyermek-jégkorongtornán. Tizenkét csapat vett részt, a karcfalviak a nyolcadikok lettek.

A jégkorongmérkőzések mellett jutott idő a gyerekeknek ellátogatni az élményfürdőbe és megnézni a város legnagyobb játszótérét.

A következő idényben a miskolciak látogatnak Karcfalvára.

Foci

Idén is Szentdomokos volt a házigazdája az Erdélyi Gyermekfoci – kupa döntőjének, ahol a karcfalvi iskola Nagy János és Gábor János testnevelő tanárok által felkészített, hetedik – nyolcadik osztályos diákokból álló csapata végzett az élen, kiérdemelve ezzel a budapesti döntőre való meghívást.

A csillebérci Gyermek és Ifjúsági Táborban elszállásolt kis futballisták kemény mérkőzéseket vívtak, és veretlenül nyerték a tornát.

A focikupa védnöke Buzánszky Jenő, az Aranycsapat tagja volt.

KÖSZÖNET

A Nagyboldogasszony Egyesület köszönetét fejezi ki az alábbi szakembereknek, vállalkozóknak és intézményeknek, akik hozzájárultak a gyerektáncház, táncoktatás és kézműves foglalkozások támogatásához, amely 2007 májusától vette kezdetét, és tart ez év decemberéig, a tanév ideje alatt:

Communitas Alapítvány, Karcfalvi
Polgármesteri Hivatal, Larix – Karcfalvi
Közbirtokosság, Tercs – Jenőfalvi
Közbirtokosság, Mártonffy György
Általános Iskola, Farkas-Ferencz Endre,
Farkas-Ferencz Gabriella, Csibi Szabolcs,
Szalay Rozália, Nagy István, Farman Kft.,
Model Prod Com Kft., Omega Euro 2005
Kft., Vegyke Üzletház

Köszönjük szíves segítségüket!

100%-OS RÉSZVÉTEL A FELCSÍK KISTÉRSÉGI TALÁLKOZÓN

A Felcsík Kistérségi Társulás, valamint a Sapiaientia EMTE Fejlesztési Munkacsoportjának meghívására májusban, Csikdánfalván gyűltek össze a kistérség polgármesterei, hogy a munkacsoport által elkezdett fejlesztési munkát segítsék. A találkozót megtisztelte jelenlétével a megyei tanács csiki alelnöke is, Borboly Csaba, aki aktívan részt vett a megbeszélésen. Gratulált a kezdeményezéshez és biztosította a felcsíki polgármestereket, hogy a megyei tanács is támogatni fogja a kezdeményezést.

A találkozón, az előző találkozókkal szemben, ahonnan mindig akadt hiányzó, 100%-ban jelen voltak a települések képviselői. Ez talán egyrészt azt sugallja, hogy a települések vezetői ma már fontosnak tartják, hogy elkészüljön egy, a kistérséget átfogó integrált fejlesztési stratégia, amely minden település számára tartalmazza majd a település jövőjét meghatározó fejlesztési elképzeléseket. Másrészt a kistérségben érezhetővé és láthatóvá kezd válni az együttműködés. Ma már egy vezető sem gondolhatja úgy, hogy a kistérségen belül hozzászólása, javaslata, beleegyezése nélkül hozzanak döntéseket.

Ezt erősítették meg a találkozó alkalmával is. Kreatív és hasznos találkozó volt, ahol a fejlesztési szakemberek számára világossá vált néhány nagyon fontos tényező, amely a stratégia céljainak meghatározásában fontos szerepet játszik majd.

A találkozón Csák László, a Sapiaientia EMTE Fejlesztési Munkacsoportjának vezetője első napirendi pontként ismertette a csoportja által, mostanáig elvégzett munkát és bemutatott néhány adatot, amelyek a térség településeinek lakossága körében végzett kérdőívezés, valamint interjúk kiértékelésének eredményét mutatják. Példának okáért a felmérések szerint arra az állításra, hogy „a mezőgazdaság és az erdő a jövőben is a legfontosabb megélhetési forrás lesz,” a lakosság 53% igent mondott, 45% nemet, míg 2% nem tudta megmondani. Egy másik, a térség számára meghatározó állításra, hogy „egyre többen fognak a turisták fogadásával és kiszolgálásával foglalkozni”, 83% igent, 15% nemet mondott, míg 2% nem tudott határozott választ adni.

Ezen a találkozón csak a turizmus, valamint a mezőgazdaság és erdészeti ágazatokat vizsgálták, olyan területeket határoztak meg, amelyekre alapozni lehet, és érdemes fejleszteni a jövőben. A turizmusban a borvizek hasznosítását, a lovasturizmust, a falusi és agroturizmust, a

kulturális és vallásturizmust, a természetjáró-turizmust, valamint a téli sportokon alapuló turizmus fejlesztését emelték ki. Hangsúlyozva az ehhez szükséges infrastruktúra (út, villany, stb.) megvalósításának fontosságát.

A mezőgazdaság és erdő területén hat prioritást határoztak meg a sorrend felállításával, amelyeket figyelembe kell majd venni a fejlesztés során. Ezek az alábbiak: a helyi termékek, specialitások feltérképezése és elismertetése, megfélemlítése az EU-s szabványnak; önellátó gazdaságokat célzó fejlesztések; a 20-40 Ha-os farmokat célzó fejlesztések; termelői, értékesítési szövetkezetek létrehozását célzó fejlesztések; alternatív és a megújulóenergia (energianövény termesztés, stb.) területét célzó fejlesztések; erdőhasznosítás: vadgazdálkodás, erdei gyógynövények és gyümölcsök értékesítését célzó fejlesztések.

A biogazdálkodás is szóba került, mint fejleszthető terület, de abban állapodtak meg a jelenlévők, hogy alapos előkészítés után újból összeülnek és átvizsgálják azt, hiszen a biogazdálkodást szigorú törvények szabályozzák, amelyeket ismerni kell, hogy megfelelő döntést lehessen hozni. A szakemberek szerint nem kell lemondani a jövőben a biogazdálkodásról, de hosszú folyamat az arra való átállási időszak, ezért a felkészülést lenne jó megtervezni ebben a stratégiában.

A Felcsík kistérség integrált vidékfejlesztési stratégiájának következő fázisában a szakemberek a stratégia alapdokumentumát, a helyzetértékelést készítik el, amelyet a kistérségi iroda, valamint az önkormányzatok részére megküldenek, észrevételek, javaslatok, kiegészítések megtétele végett. Ezt követően, amikor már egy reális helyzetkép alakul ki a kistérségről, következhet a tervezési fázis, a stratégiai rész, amely megírását, véglegesítését újabb találkozók, csoportfoglalkozások követnek, hogy minden helyi kezdeményezés belekerüljön.

A végleges dokumentum egy eszköz lesz az uniós pályázati források leállításához, de ugyanakkor a helyi kezdeményezők útmutatója lesz, amely a helyi és kistérségi fejlesztések irányvonalát mutatja a 2007-2013-as időszakra.

Gál Kálmán

A Felcsík

Kistérségi Társulás menedzsere

RÖVIDEN

AZ ALLERGIÁRÓL

Aki valamilyen túlérzékenységben, allergiában szenved, az tudja, hogy a virágfakadás, széna csinálás egyet jelent az allergiás időszak kezdetével. Jön a könnyezés, tüszőgés, viszketés kellemetlen időszaka. Aki tapasztalhatta, hogy milyen virág pollenjére allergiás, az némileg jobb helyzetben van, mint az, aki nem ismeri a kiváltó okot, mert az utóbbi végigszervezi az egész szezont. Bizonyos zöldségek, gyümölcsök szintén kiválthatják az allergiás tüneteket, akárcsak a pollenek. Sokkal nagyobb számban vannak, akik a fenti tünetekkel küszködnek, alig 10%-uk fordul orvoshoz és kezelődik a szénanáthája vagy allergiája. A virágporszemcsék bekerülnek felső légutjainkba, naponta kb. 8-10 ezer, és a nyálkahártyákon bizonyos fehérjéket szabadítanak fel. Legtöbbször ezt észre sem vesszük, viszont egyeseknél erős immunreakciót váltanak ki, irritálják a nyálkahártyát, ezek erei kitágulnak, váladékot termelnek, folyik az orr, a szem ég és könnyezik, ritkábban viszket a bőr és zúg a fej. Az érzékenyek száma évről évre nő, legsúlyosabb formában asztmás roham formájában jelentkezhet, ami életveszélyt is jelenthet. Természetesen a virágpor mellett más allergizáló tényezők is vannak: háziállatszőr, poratka, penész, bizonyos ételek (tej, csokoládé, eper, konzervek stb.).

Nyár elején, strandszezon kezdetén érdemes megemlíteni, egy ritka, de előforduló allergiát, a vízallergiát. Ez valójában a víz által kiváltott erős viszketés, égésérzés, főleg a mellkason, végtagokon órákig eltarthat, és sokszor még az orvos is a fürdés, napozás során használt kozmetikumokkal hozza összefüggésbe. Ha elviselhetetlenné teszi az életünket, szükségessé válhat orrspray, szemcsepp, tabletták használata. Már létezik oki terápia is, amikor ismerve az allergént, ami kiváltja a reakciót, annak megfelelő ellenanyagot fecskendeznek a bőr alá bizonyos időközönként. Amint az immunterápia kezdi kifejteni hatását, a tünetek enyhülnek, majd megszűnnek.

Dr. Waczel Attila

LÁTTUK A DOLINÁT

Nem Karcfalván, hanem Csíkszeredában. Azt a filmet, amelyet két évvel ezelőtt Hargita-fürdőn forgattak nagyszámú karcfalvi és jenőfalvi statiszták közreműködésével. A Bodor Ádám kisregényére, **Az érsek látogatására** épülő forgatókönyv alapján elkészült **Dolina** című film megtekintését nagy izgalommal és érdeklődéssel vártuk. Május 18-án este külön autóbusszon utaztunk be Csíkszeredába, hogy a régi kultúrházban ott lehessünk a film vetítésén. Amint a teltház előtt peregni kezdtek a filmkockák, mindenikünk kereste önmagát, de nagyon keveset, vagy semmit sem láttunk magunkról, statisztákról. Ez a keresés szinte elterelte a film valódi mondanivalójára való figyelmünket. Valóban, azzal szemben, hogy forgatás közben mennyit dolgoztunk, nem sokat láttunk belőle. Nagyon sok jó jelenet kimaradt, ami szerintünk helyet kaphatott volna a filmben.

Természetesen, a rendező – Kamondi Zoltán – dolga és tiszte, hogy milyen jeleneteket vág be a filmbé. Valószínű, hogy a majd-

nem két órát tartó filmbé nem fért bele még több részlet. Így az erős jeleneteket, a Dolina-i lepusztult világvégi városkában uralkodó elnyomást, szegénységet, az ott megnyilvánuló diktatúra látványát helyezte előtérbe. Közben mi is beleéltük magunkat a jelenetekbe, a figyelmünk lassan – lassan a főszereplőkre, a film cselekményére összpontosult, feledve ez által önmagunk keresését.

Összességében mindenképpen jóleső érzés volt látni a személyesen ismert színészeket, mint például Töröcsik Marit, vagy Molnár Piroskát, a helyszínt, ahol a forgatás történt. Így ha egy kissé csalódná is tértünk haza, elmondhatjuk, hogy cselekvő részesei voltunk egy közel egymilliárd forintos költségvetésű filmnek, amelyet a 38. Magyar Filmszemlén a legjobb látványfilmnek járó díjjal jutalmaztak.

Németh Szilveszter

MI FELCSÍKIAK
ÉSZREVETTÜK...

Évtizedek óta olvasom és figyelemmel kísérem a volt Hargita, majd a Hargita Népe című napilapban megjelenő híreket, tudósításokat. A lap egyik márciusi számában olvasom, hogy március 15-én életműve elismeréseként Budapesten Aranytoll díjat adományozott a Magyar Újságírók Országos Szövetsége többek között **Borbély Lászlónak**, a lap nyugalmazott főszerkesztőjének.

Mivel személyesen is ismerem, örömmel tölt el ez a tény, hiszen egyike azon újságíróknak, aki már a lap megjelenésétől, (1967-től) nyugdíjazásáig, 2006-ig, vagyis közel 40 évig ennél az újságnál dolgozott. Ez pedig nem kis dolog egy újságíró életében. A lap éléről szerényen, számunkra szinte észrevétlenül távozott, átadva helyét fiatal munkatársainak. Igaz, azt írta búcsúzóknak szánt cikkében, hogy nem teszi le végleg a tollat, erejéhez mérten még besegít a lap színvonalának megtartásához. Ezt látjuk ma is, olvasva egy-egy cikkét a Hargita Népeben.

Csodálkozok azonban, hogy egyetlen más romániai magyar heti-, vagy napilapban sem említették meg legalább két sorban ezt az eseményt. Véleményem szerint egy olyan kollégára, aki egy lapnál ilyen hosszú ideig dolgozott, a többiek is felfigyelhetek volna. Ezt tették meg helyettük magyarországi kollégái.

Ezúttal, ha egy kissé megkésve is, mi gratulálunk neki, és a Székaszó szerkesztői valamint a magam nevében további egészséget kívánok, hogy még sokáig olvashassuk írásait.

Antal Csaba, ny. tanító

KEDVES OLVASÓ!

A Székaszó szerkesztői továbbra is várják minden önkéntes jelentkezését aki szeretne segíteni az újság megjelentetésében. Továbbá várunk javaslatokat arra vonatkozóan, hogy miről szeretnének olvasni a Székaszó hasábjain, akár kész írásokat, vagy témajavaslatokat. Hiszen a Székaszó minden karcfalvi és jenőfalvi lakos véleményét szeretné tükrözni.

Kérjük javaslataikat, segítő szándékukat jelezzék a teleházban, Szócs Lászlónál.

FORRÁSOK

A tavaszi megújulás megpezsdíti testünket, lekünet egyaránt. Ilyenkor egyházi eseményekben is gazdagabb időszak köszönt ránk. A húsvéti feltámadás örömhíre, a mennybemenetelkor elhangzott ígéret, a Szentlélek eljövele... mind megerősítenek minket abban a hitben, hogy Jézus Krisztus itt van köztünk! A szentségek Jézus valóságos jelenlétét, az isteni kegyelem emberi megtapasztalását hivatottak segíteni. „A szentségek a láthatatlan isteni kegyelmet jelenítik meg látható módon” – tanítja a katekizmus.

Az embernek szüksége van a megerősítésre és nem véletlen, hogy a szentségek végigkísérik a hívő ember életét, megszentelik életének legfontosabb pillanatait, erőt adnak a nehézségek elviseléséhez.

A születést a keresztség szenteli meg, a táplálkozást és növekedést az Oltáriszentség, az érettséget, a felelősséget a bérmálás szentsége. A bukásokat, a tévutakat a bűnbocsánat hozza helyre. A testi betegségben, öregségben a szentkenet nyújt segítséget. Az egyházi rend a krisztusi szolgálatban erősít, a házasság szentsége pedig erőt ad a hitvesi szeretet megélésére, a szülői kötelességek gyakorlására.

A szentségek lehetnek tehát beavató szentségek (keresztség, bérmálás, eucharisztia), gyógyító szentségek (bűnbocsánat, szentkenet) és közösségépítő szentségek (egyházi rend, házasság). Ezek közül jegyadó szentségek: a keresztség, a bérmálás, az egyházi rend szentsége, mert ezeket csak egyszer kaphatja meg az ember, eltörölhetetlen jegyet hagynak a lélekben.

Az **elsőáldozás** évről évre közösségünk egyik legnagyobb ünnepe. Az Oltáriszentségben jelenlevő Jézussal való első találkozás meghatározó élmény minden hívő keresztény számára. Az első gyónás és áldozás izgalmanak elmúltával egyre gyakrabban bátorodnak majd magukhoz venni a gyerekek a lélek Kenyerét. Idén harmincan részesülhettek e szentségben.

Egyházközségünkben ebben az évben **bérmálkozásra** is sor került.

Közel 150 ifjú vált az egyház nagykorú tagjává. Jakubinyi György érsek úr részesítette őket a bérmálás szentségében. Reméljük a Szentlélek segítségével gazdagítani fogják közösségünket és cselekedeteikkel nap mint nap tanúságot tesznek Jézus Krisztusról.

A szentségek által Isten felfoghatatlanul gazdagon megajándékoz bennünket kegyelmével. A szentségekben való részesedést nem szabad túlságosan leegyszerűsíteni vagy éppen csak a külsőségekre hagyatkozni. Sokszor virágerdők takarják el az ünneplőket, és hetek múlva csak emlékük van jelen a templomban. Mindennapi imáinkba foglalva őket, kérjük a Teremtőt, hogy akik ezen tavasszal részesültek a bérmálás illetve az Eucharisztia kegyelmében újuljanak meg lélekben, hogy példamutató magatartásuk követendő lehessen számunkra is.

Néhány évvel ezelőtt egyik hittanóra végén egyik kisfiú nagy lendülettel jelentkezett. „Tanító néni olyan csúnya szót mondott az órán!” – figyelmeztetett engem, majd kajánul kimondta:

„SZENTSEG!” Aznap az Oltáriszentség alapításáról tanultunk....

Mélyen megdöbbenett e gyermeki társítás, és szomorúsággal töltött el az, hogy a hét szentséggel való első találkozás a családban sokszor a gyálzkodó káromkodásban történik meg...

Merítsünk gyakrabban a szentségek erőt, kegyelmet közvetítő, megszentelő forrásából! És vigyázzunk, ne szennyezzük be a kegyelem forrásait, mert mocsok vízből senki nem szokta szomját oltani!

És a kenyér lett igévé,
kenyérre az Ige-test
és a bor Krisztus vérévé:
magyarázni ne keresd!
Hit dolga és igaz szívé,
hogy erősen tartsa ezt.

Azért kell e nagy szentséget
leborulva áldani
és a régi Szövetséget
új rítussal váltani:
pótolják a rest érzéket
a merész hit szárnyai!

Az Atyának és Fiának
legyen áldás, dicsőség,
üdv, hozsanna és imádat,
ujjongások hirdessék!
S aki kettejükből árad,
a Lélek is áldassék!

AQUINÓI SZENT TAMÁS
HIMNUSZA AZ
OLTÁRISZENTSÉGRŐL
(részlet)

Összeállította K.E.

ESEMÉNYEK KÉPEKBEN

*Bérmálás Karcfalván**A bérmálkozók**Elindultak a karcfalvi zarándokok
a csíksomyói búcsúra**Gáz-gyűlés**40. évesek**50. évesek*

KIRÁNDULÁS A TERMÉSZETBEN

Kirándulni indultunk a biológia tanárral, Macalik Ernővel, a földrajz tanárnővel, Mihály Ildikóval és a történelem tanárnővel, Darvas Annamáriával.

A karcfalvi átjárótól indultunk Lesőd pataka felé. Közben a természet is közbeszólt és cseperegni kezdett az eső. Útközben sok növényt láttunk, többek között gyermekláncfűvet, kankalint és még egy régi szarvasmarha koponyát is találtunk Lesőd pataka környékén. Lesőd patakát elhagyva Szalok tető felé vettük az irányt.

Szalok tetőre érve Macalik Ernő tanár úr ismertette a következő hegyeket: Nagy Hagymás, Tarkó, Illanc, Pogány havas stb. Továbbmentünk és találtunk egy forrást, ahol megtöltöttük az üvegeinket. Nyársat vágtunk, majd egy domb tetején, ami a kődi gerinchez tartozik, szalonnát sütöttünk. 20 perc állt rendelkezésünkre, hogy minél több növényt gyűjtsünk össze. Kimentünk Balaskó-várához, ami a kődi gerinc legmagasabb pontja. Onnan lenézve láttuk Gyímest, és a Krakkó-hidat.

Ez a kirándulás nagyon tanulságos volt számunkra, mert megismertük a környező dombokat és hegyeket. Sok növényi fajjal is megismerkedtünk és gyógynövényeket is gyűjtöttünk.

Kovács Nóra, V. B.

TAVASZ

Újraszületik a természet,
Újra éled minden,
Kinyílik a hóvirág,
Mindenféle szép virág.

Vándormadár visszatér,
Vigan éli életét,
Eléneklí szép dalát,
Mindenféle kismadár.

Kirügyeznek már a fák,
Kisgyerekek nótája száll.
Pásztorsíp is dalol már,
Kisfiókák ülnek a fán.

Ágoston Andrea V. B.

TAVASZ UTÁN JÖN A NYÁR

TavasZ jön, tavasz megy,
Hogy merre tart,
Nem tudja senki sem.
A táj a legszebb a világon,
Örömet hoz neki a virágom.

A fák is rügyeznek,
Rügyek bomlanak,
Virágok lehullnak,
Gyümölcsöt hoznak.

Ez a tavasz,
Az igazi tavasz,
De a nyár még szebb,
Megérik már a meggy.

Nyáron vakáció van,
Érik a rengeteg alma,
A víz a folyóban felmelegszik,
A fürdőruha megmártózik.

Sándor Izolda, V. B.

KÓRUSTALÁLKOZÓ

A karcfalvi egyházi kórus, Bálint Zoltán kántor úr vezetésével 2007. április 16-án Gyimesközéplokon részt vett a tizenharmadik Felcsiki Egyházi Kórustalálkozó. Felemelő érzés volt hallgatni a népviseletbe öltözött felnőttek és diákok előadásait, majd befejezésül felhangzott Jubilate Deo kánon Szeretetlakoma, és tánc zárta a rendezvényt.

NEMZETI DOLGOZATOK

A hetedik osztályos tanulók idén májusban első alkalommal írták az egységes nemzeti dolgozatokat matematikából, magyar nyelv és irodalomból, valamint román nyelv és irodalomból. Az eredmények elfogadhatóak, de reméljük, hogy a jövőben ezek az eredmények nem elfogadhatóak, hanem jók vagy nagyon jók lesznek.

Értesüléseink szerint ezek az egységes dolgozatok fogják fokozatosan felváltani a jelenleg érvényben lévő nemzeti tesztelést, amely a nyolcadik osztályos tanulók felkészültségét méri. Eddig erre a vizsgára Csíkszentdomokoson került sor, az idén viszont a karcfalvi iskola volt a vizsgaközpont.

Tamás Erika

ÓVODAI TEVÉKENYSÉG

A 2006-2007-es tanév folyamán a jenőfalvi óvoda nagycsoportos óvodásai, Salamon Gabriella óvónő vezetésével rajzokat küldtek az R.M.D.SZ.-hez. Minden gyerek emléklapot kapott, a rajzokból kiállítást szerveztek Csíkszeredában a Városházán.

Folyamatosan küldték rajzaikat a Csíki Lapokhoz, ahol Benedek Elek „Magyar mese és mondavilág” című rajzversenyét nyerték meg. Külön kiemelték a Kosza Szilvia és Antal Ákos rajzait.

A Hargita Népéhez is folyamatosan küldtek rajzokat, ahol többször kiemelték a Magyar Barna, Gidró Hilda, Szabó Enikő és Ábrahám István rajzait. Több pályázatra is elküldték rajzaikat, például:

– a Nemzetközi Rajzpályázatra, Szlovákiába

– a „Magyar – népmese” pályázatra, Budapestre

– a Duna TV. 15-dik születésnapjára meghirdetett „Duna – mesék” pályázatra.

Ezen pályázatokra a nyár folyamán várják a válaszokat.

VIII. A. osztályos végzősök

VIII. B. osztályos végzősök

MUNKÁCSY KIÁLLÍTÁS

A karcfalvi tantestületi tagok vezetésével sikerült ellátogatnunk a Munkácsy kiállításra. Nagyon szép festményeket láttunk, amelyek tükrözik Munkácsy életét.

Nekem a legjobban tetszett az „Ásító inas”, egy ágyból kikelő, nyújtózkodó, ásító inast ábrázol. Kitűnő festői tehetségének, szín- és ecsetkezelésének legszebb bizonyítékai a tájképek, de elmondták nekünk azt is, hogy abban az időben olyan festékeket is használtak, amelyek idővel sajnos megsötétednek, ezért a képek nem lesznek jól láthatóak.

A kiállítás megtekintése csodálatos élmény volt számomra és mindenkinek ajánlom, hogy ne hagyják ki ezt az alkalmat és ismerkedjenek meg a Munkácsy művekkel.

Gábor Anita

PORTRÉFILM MACALIK ERNŐRŐL

2007. május 4-én sugározta a Duna TV „Talpalatnyi Zöld” című műsora „Fűben, fában...” címmel a Macalik Ernő karcfalvi biológiatanárról szóló portréfilmjét.

A film kitűnően érzékeltette, hogy a tanár úr hivatása a nevelés, élete a természet, kutatási területe a gyógynövények világa.

*A Székaszó megjelenését
támogatják:*

**Communitas Alapítvány
Hargita Megye Tanácsa**

IFJÚ SZOCIOLÓGUS A LÁTHATÁRON

Érdekes társadalomtörténeti dolgozat megírására vállalkozott Péter Zsuzsa, falunk szülötte, aki a Sapientia Erdélyi Magyar Tudomány Egyetem szociológia szakán tanul.

A több mint 20 oldalas dolgozatban próbálja bemutatni Karcfalva társadalomtörténetét 1918-1989-ig. Természetesen egy falu történetét nem lehet részletesen ismertetni egy ilyen rövid dolgozatban, de mindenképpen dicséretes, hogy egy fiatal falunkbeli bátorságot vesz és felvállalja egy aránylag elég hosszú időszak társadalomtörténetének részbeni megírását.

Amint a dolgozat bevezetőjéből is kitűnik, ez tulajdonképpen egy vázlat a falusi hétköznapi életről, és arról szól, hogy az itt élő emberek hogyan élik át a két világháborút, a rövid ideig tartó magyar világot, a második világhétség utáni helyzetet, a kommunizmus időszakát, a kollektívizálást stb.

Tanulmányozza az iskola történetét, kitér a falu hitéletére, az egészségügyi ellátásra, a kulturális életre, a közigazgatásra, valamint a gazdasági élet nehézségeire.

Tanulmányi útja során interjúkat készít az itt élő emberekkel, régi iratok és statisztikai adatok között kutat, de felhasználja a faluról eddig megjelent írások, könyvek adatait is. Igaz, őszintén beismeri, hogy nem volt könnyű az adatgyűjtés.

Az emberek nem szívesen beszélnek a régi időről, a hivatalos helyeken pedig elfoglaltságukra hivatkozva volt nehéz adatot gyűjteni.

Németh Szilveszter

GÓBÉ – HAJDÚSÁGI MÉRKŐZÉS A MŰJÉG HÁTÁN

(Folytatás az előző lapszámunkból)

A harmadik harmad lejátszására mindkét edző alig tudta kitoloncolni az öltözőből a játékosokat. A vendégcsapat fogorvos edzője azzal bízta játékosait, hogy ha kitartanak a meccs végéig, otthon mindenkinek, aki reá szorul, díjmentesen készíti el a fogsorát. Ez a csel biztatónak bizonyult, mert úgy jöttek ki az öltözőből, akárcsak puskából lőtték volna ki őket. Időközben egy autószerelőjük megjavította az elromlott rolbát, lássák a góbék, hogy ők is értenek az efféle munkához.

A mi csapatunk öltözőjében sem volt valami rózsás a helyzet. Már megbánták, hogy nem értek a bőrükben és jégre hívták ezeket a békés embereket, akik csak egy villámlátogatásra jöttek a községbe. Igaz, ők sem bánták meg, hogy eljöttek, sokat tanultak tőlünk, főleg ami a géppark kihasználását illeti.

– Ki kell tartani – bízta az edző a csapatunkat, de nem sok eredménnyel. Ekkor ő is cselhez folyamodott. – Ha kitartanak, maguk v... szivarok, olyan vacsorát rendezek az Antalba, hogy egy héti a feleségeik felé sem kell menjenek. Lesz ott étel-ital, meg szép táncosnők, akiket megengedek, hogy ölükbe ültessenek, ha úgy gondolják, csak meg kell fizetni. De ez sem lesz baj, állom én a cekket ezeknek a kisasszonyoknak is a többi után. Jövőig úgysem lesz szükség magukra. Ha meg igen, úgyis kevesebben lesznek, akik gilicset köthetnek a lábukra.

Felvillantak erre a jó öregfiúk szemei, nem hagyhatják cserben edzőjüket és a közönséget. Elvégre gálameccsről van szó, szégyen lenne meghátrálni. Nagy hamar felrágatták harisnyájukat, vették a műbotokat, és mintha semmi sem történt volna, akárcsak a ludak, a gumiszőnyegen sorjában kivonultak a pályára. Elszántak voltak, lesz ami lesz, ha valaki kidől a sorból, közel a temető, s az asszony zsörtölését sem kell tovább hallgatni, hogy örökké csak a hoki.

Az utolsó harmad kezdésekor farkasszemet néztek a játékosok egymással, mindkét oldalról látszott az elszántság, hisz olyan ígéretekkel kecsegtették őket az edzők, hogy

érdemesnek tartották a végsőig harcolni.

A műzebra-csikos, piros műszalagos középbíró bedobta a műkorongot, megkezdődött a végső hajrá. A nagy erőfeszítéstől, meg a gyengeségtől csak amúgy dőltek ki a játékosok, az edzők nem győzték cserélni őket. Hol egy feketesapkás csúszott fejjel a palánknak, hol a fehérsapkások közül feküdt valaki a jégen. Durvaság egyébként nem volt, mert még arra sem telt erejükből, hogy egy jóízút verekedjenek, jó székely szokás szerint. A két csapatkapitány azonban egy kissé összegabalyodott, amikor mindketten a korong felé gilicseztek, de a bírók hamar lecsillapították őket. A főbíró meg is fenyegette a mi játékosunkat, hogy miért nem hagyta magát a bottal simogatni, a székely vendégszeretetet kimutatni. Igaz, a kapitány ki is mutatta nekik, de csak a fogafehérjét, mert amikor meglátta az ellenfél fogorvos-edzőjének pufaverő mozdulatát a kispadról, nyomban lecsillapodott, olyan lett, mint a kezes bárány.

Időközben az öregfiúk ifjú edzője lecserélte a kapust és a tartalékosal helyettesítette, hogy ő is élvezkedjen egy kicsit a kapuban. Erre vérszemet kapott a vendégcsapat, s egy-kettőre még három góllal „örvendezettte” meg játékosainkat. Emiatt úgy felidegesedett a pótkapus, hogy a fehér báránybőr sisakját leütve fejéről, hanyat-homlok gilicsezett ki a pályáról.

Megszusszanva tért vissza a régi hálóór, egy kicsit kipihenhetette magát, mert úgy védett a meccs végéig, mint egy öngyilkos. Játékosaink is megtáltosodtak, egymás után lőtték a gólokat mindaddig, amíg kiegyenlítették. Ekkorra már úgy elfogyott az erejük, hogy közülük néhányan a temető kőkerítése felé tekintettek, de szerencséjükre a sziréna véget vetett szenvedésüknek.

A mérkőzés győztese azonban még nem volt meg, hisz egyenlő volt a végeredmény, amivel a közönség is megelégedett, mert győzelem esetén megkérdőjelezhető lett volna a rolbának előléptetett tűzoltókocsi helyzete. A rájátszás mindössze öt percig tartott, egyik fél sem bírta tovább. Ezért a bírók összedugták fejüket és elhatározták, hogy „sut-penált” rendelnek el.

Öt-öt lövés elég lesz, ezzel valamire kibillen az egyenlősdí. Ebben az esetben a szerencsétől függ, hogy melyik csapat nyer, s így az egyik sem haragudhatik meg a másikra.

A kupák, amelyeket a Garados-i kőbánya közelében felnőtt fenyőfából készített egy jó nevű jenőfalvi székely, már a palánk szélén voltak egy asztalon elhelyezve. A szervezők idegesen várták a végső eredményt, hogy kinek melyik kupát üssék a fejébe. A vendégszurkolók is nézegették, mert valljuk be, mutatósak voltak, tetszett nekik, főleg a kupákon lévő székely rovásírást tanulmányozták, amit sehogyan sem tudtak kiolvasni.

Folytatás a 11. oldalon

A Kilenclukú-Híd, a Hortobágyon

HUMOR

Az iskolában:

- Na gyerekek, ki tudja, hogy melyik állat adja a tejet?

Megszólal a kórus:

- A konyhás néni!

* * *

- Halló, Bodor tanár úr? A gyerek ma nem tud iskolába menni, mert nagyon megfázott.

- Rendben van. Hogy hívják a gyereket?

- Vajas Móricka.

- És kivel beszéllek?

- A papámmal.

* * *

A fiú megbukott az érettségien és valami rafinált haditervet eszel ki, hogy apjának a dolgot beadja. Ebéd közben megszólal:

- Papa, milyen káros az idén az abnormálisan hideg időjárás...

- Igazad van, fiam! Hallom az idén mindenütt késnek a mezei munkálatok.

- Igen papa – folytatja a fiú lázas sietéssel – én is csak szeptemberben leszek éret.

* * *

Pistikére rászól a tanító:

- Már megint ceruza nélkül jöttél el az iskolába. Hát mit mondanál, ha egy katonát látnál gyakorlatra menni fegyver nélkül?

- Azt mondanám, hogy biztosan egy tábornok!

* * *

A nehézfejű Pistike papája találkozik a tanítóval és következő módon köszöni meg neki, hogy olyan sokat foglalkozott a fiával:

- Köszönjük a tanító úrnak hozzánk való szívességét. Ha a tanító úr nem lenne itt, a mi fiunk lenne a faluban a legnagyobb számár.

* * *

Biológiaórán a tanító Sanyikát felelteti:

- Mondd meg nekem, miben különbözik a kenguru az embertől!

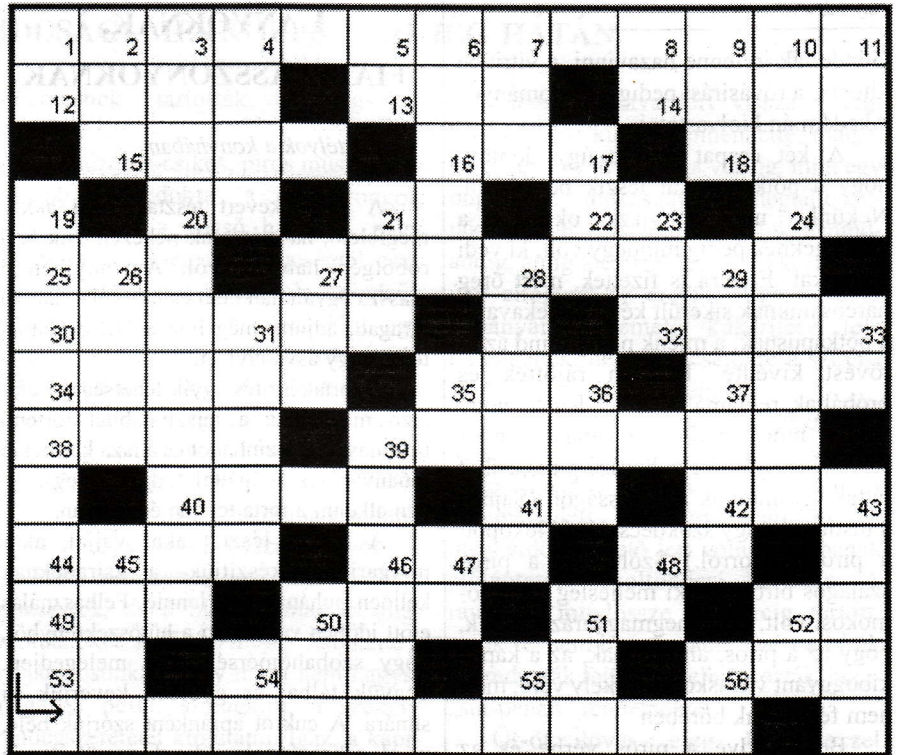
- Abban, hogy a kenguru üres erszénnyel is tud ugrálni!

* * *

- Írjátok le, hogy mikor volt a pákozdi csata! – szól a tanár.

Az egyik tanuló, biztos ami biztos, megkérdi:

- Azt is oda kell írni, hogy hol volt?

Munkácsy Mihály

Ezekben a hetekben (május 5-július 15) tekinthetjük meg Csíkszeredában – Erdélyben unikumként – a Munkácsy kiállítást. Ebből az alkalomból rejtvényünkben hat Munkácsy festmény címét rejtettük el a vízszintes 1, 27, 39 és a függőleges 3, 10 és 19 számú sorokban.

VÍZSZINTES: 12. Óegyiptomi isten. 13. „Végtelen” kötözőanyag. 14. Magas rangú mohamedán cím. 15. Táplálkozna. 16. ... Angeles. (Kalifornia). 18. Szerb város. 20. ... leszek, ha...(Petőfi). 21. Iga-vonó állat. 22. Vércsoport. 24. Elöl tart. 25. ... de Janeiro. 30. ... Bergman. (svéd színésznő). 32. Rájegyez. 34. ...Levente (színész). 35. Üdítő ital. 37. „Széltelen” írrok. 38. „Végtelen” mellfodor. 40. Peru fővárosa. 41. Román személyes névmás. 42. Kerti szerszám. 44. Előtt

ellentéte. 46. Csúnya. 48. Földet forgat. 49. Ragadozó madár. 50. Száját nagyra nyit. 51. Udvarias megszólítás. 52. Idős, röviden. 53. A peron eleje. 54. Szemét. 55. Igeköto. 56. Aradi labdarúgó csapat.

FÜGGŐLEGES: 1. Vallatni kezd. 2. Lám. 4. ... Karenina. 5. Arra fele. 6. Magyar népcsoport. 7. Azonosítatlan repülő tárgy. 8. Zöld Péter névjele. 9. Isme. 11. Amerikai úrkutatási hivatal. 17. Perzsa uralkodó. 21. Római számok, összegük 650. 23. A hegy leve. 26. Ipari tanuló. 27. „Hiányos” elit. 28. Épület felső része. 29. Húshoz is tartozhat. 31. Jichák... (izraeli politikus volt). 33. Vés. 35. Állóvíz. 36. Régi török katonai rang. 39. Autó szálláshelye. 43. Elegy. 45. Ázsiai súlymérték. 47. Le is..., fel is... 48. Dátumrag. 50. A ... Ceti hívójele. (sci fi). 51. Gyilkoló. 52. Igeképző. 54. A gát szélei. 55. Tova. 56. Járunk rajta.

Antal Csaba

SZÉKASZÓ

Karcfalvi – Csíkjénőfalvi kisújság
Kiadja a Csorgó Fiatalok Szervezete
és Karcfalva Község Önkormányzata

Szerkesztőség: karcfalvi kultúrotthon, ifjúsági iroda
A nyomdai munkálatok az Alutus Rt. nyomdában készültek